

Bestuursverslag 2017

Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen IJsselgroep/Expertis

OZL IJsselgroep/Expertis

- OZL Flevoland
- OZL Overijssel, Achterhoek en Noord-Veluwe
- OZL Midden- en Zuid-Limburg
- OZL Midden- en Oost-Brabant

Inhoud 2017

1. Voorwoord	2
2. Ontwikkelingen in 2017	3
2.1 OZL en Passend Onderwijs	3
2.2 Passant	3
2.3 PR beleidsplan	3
2.4 Landelijke registratie van gegevens	4
2.5 Onderzoek naar OZL in opdracht van OCW	4
2.6 KlasseContact in 2017	4
3. Het jaar in cijfers	5
3.1 Dossiers en gebruik van KlasseContact	5
3.2 Overzicht aantallen dossiers	5
3.3 Indeling dossiers naar zwaartecategorieën	6
3.4 Indeling dossiers naar ziektebeelden	6
3.5 Evaluatie van de dienstverlening	7
3.6 Formatie	7
3.7 Medewerkerstevredenheidsonderzoek	7
3.8 Arbeidsverzuim	7
3.9 Klachten	8
4. Bestuur	8
5. Gegevens OZL IJsselgroep/Expertis	8
5.1 Per regio	8
5.2 Algemeen	8
5.3 Websites	8

1. Voorwoord

Alle medewerkers van OZL IJsselgroep-Expertis hebben ook in 2017 met passie en inzet gewerkt aan ons collectieve streven, namelijk de optimale onderwijsondersteuning aan alle zieke leerlingen.

Ik constateer als nieuwe bestuurder dat er een grote drive en toewijding zit bij alle medewerkers. Er is bijzonder veel specifieke expertise aanwezig op het gebied van ziektebeelden en onderwijs, de contacten met verwijzende ziekenhuizen, scholen en samenwerkingsverbanden zijn veelal breed en diep, de toewijding en teamgevoel zijn groot. Hierbij dank ik dan ook mijn voorganger Piet Maes die gedurende vele jaren OZL heeft gevormd tot wat het nu is.

Afgelopen jaar stond ook in het teken van het onderzoek naar 'Past de ondersteuningsstructuur van het onderwijs aan zieke leerlingen?' dat is uitgevoerd door onderzoeksbureau Oberon in opdracht van het Ministerie van OCW. In het voorjaar 2018 zijn de onderzoeksresultaten naar voren gekomen, waarbij wij constateren dat het rapport grotendeels een aanmoediging vormt om de koers van OZL IJsselgroep-Expertis en de landelijke samenwerking verder door te zetten. Door ontwikkelthema's zoals 'registratie en verantwoording', 'afbakening taken en doelgroep' en 'financieringsstromen OZL via OAB's' zijn en worden geagendeerd op de lokale en landelijke agenda.

OZL IJsselgroep-Expertis heeft in 2017 als de grootste entiteit binnen de landelijke Stichting OZL in de regio een aantal initiatieven genomen en doorgezet om de dienstverlening nog meer zichtbaar te maken. De bijbehorende werkgroep heeft enerzijds ideeën ontplooid middels flyers, screencleaners en pleisterdoosjes, maar ook nagedacht over foldermateriaal die ouders, kinderen en samenwerkingsverbanden nog sneller op het juiste spoor zetten naar passende onderwijsondersteuning voor zieke leerlingen.

Daarnaast hebben in diverse regio's lokale zenders aandacht besteed aan de activiteiten van OZL. De medewerkers realiseren zich echter terdege dat zij zelf het beste visitekaartje zijn, waarbij dit onder andere heeft geleid tot televisie optredens in diverse regionale zenders.

Op het gebied van de consultants OZL is er een uitstroom van ervaren medewerkers te zien, waarbij er in 2017-2018-2019 een flink aantal ervaren collega's uitstromen met pensioen. Hierop is en wordt geanticipeerd door nieuwe, veelal aanzienlijke jongere en minder ervaren collega's in te laten stromen, die onder andere door de vertrekkende collega's kunnen worden ingewerkt. De vertrekmomenten bij OZL IJsselgroep-Expertis zijn warm zowel in tastbare als in niet tastbare zin.

OZL IJsselgroep werkt met vele partners samen in het werkgebied, een tweetal bijzondere memoreer ik hier. De samenwerking met KPN, beleefde in 2017 haar 10 jarig bestaan middels het KPN Mooiste Contact Fonds. De samenwerking stelt ons in staat om ons werk nog beter te doen en met name de kinderen betrokken te houden op hun deelname aan de maatschappij. Wij dragen het initiatief en de medewerkers van KPN een warm hart toe en zijn verheugd dat de nieuwe bestuursvoorzitter Eelco Blok heeft aangegeven, hier nog jaren mee door te willen gaan.

De andere samenwerking is Hospital Organisation of Pedagogues in Europe (HOPE), dat zich inzet om kennis, ervaring en expertise die in Nederland en andere landen is opgedaan te delen. Bijzonder is dat in het bestuur van HOPE twee collega's van OZL IJsselgroep-Expertis zitting hebben. In 2017 resulteerde dit in een symposium in Rusland en in 2018 zal er een HOPE-congres plaatsvinden in Poznan. Hiermee nog meer kennis, ervaring en kunde samen brengend en de politiek wijzen op de belangen van onze doelgroep.

In het verslag van 2017 worden opnieuw alle gegevens betreffende de onderwijsondersteuning van zieke leerlingen opgenomen, waarover in de landelijke stichting OZL in de regio afspraken zijn gemaakt. Door bundeling van deze gegevens kan een goed beeld worden verkregen van landelijke tendensen. Hiervoor wordt verwezen naar het jaarverslag van de Stichting OZL in de regio.

Het bestuur wil allen en in het bijzonder zijn medewerkers ook langs deze weg dankzeggen voor de niet-aflatende toewijding en professionele ondersteuning van deze kwetsbare en vaak nog onbegrepen groep leerlingen.

april 2018,
het bestuur.

2. Ontwikkelingen in 2017

2.1 OZL en Passend Onderwijs

Per 1 augustus 2014 is de Wet op Passend Onderwijs van kracht geworden. De bedoeling van deze wet is, dat alle leerlingen Passend Onderwijs krijgen, dus ook zieke leerlingen.

Hun gezondheidsproblemen zorgen ervoor, dat ze op school lessen missen. Het ontbreekt deze leerlingen vaak aan de nodige energie, concentratie of de fysieke mogelijkheid om het schoolwerk te doen op de afgesproken plek, op het vastgestelde tijdstip of binnen de toegekende tijd. Het blijkt voor scholen soms moeilijk voor zieke leerlingen 'maatwerk' en structurele hulp te organiseren.

Consulenten Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) kunnen door hun grote deskundigheid en ervaring op het gebied van onderwijs en ziek zijn veel betekenen voor intern begeleiders en zorgcoördinatoren, zonder claim op het zorgbudget van de school of het SWV (Samenwerkingsverband). De mogelijkheid van ondersteuning door een consulent OZL wordt nog niet in het document m.b.t. de basisondersteuning van iedere school genoemd, terwijl iedere school daar wel vanuit de overheidssubsidie voor OZL voor een kortdurend traject gebruik van kan maken.

Bovendien lopen alle aanvragen van KlasseContact via consulenten OZL.

Probleem is dat zieke leerlingen vaak niet voldoende gesignaleerd worden binnen een school en dat zieke leerlingen niet als 'zorgleerling' worden gezien; een zorgleerling die gewoon recht heeft op hulp vanuit het reguliere zorgbudget van een school of SWV.

Betrekkelijk weinig OZL-trajecten eindigen in een zorgarrangement: het is soms onduidelijk voor scholen hoe een arrangement aangevraagd kan worden en hoe extra gelden beschikbaar kunnen komen. Vaak is als eerste nodig: extra uren/handen voor het onderwijs van de zieke leerlingen.

Zie ook: www.passendonderwijs.nl

2.2 Passant

Passant is een project van de organisatie OZL IJsselgroep/Expertis. Passant ondersteunt de partners in opvoeding en onderwijs bij een leerling in de knel, door middel van tijdelijke begeleidingstrajecten tegen betaling. Dit maatwerk wordt passend gemaakt door alle betrokkenen en uitgevoerd door professionals met passie: de consulenten van OZL IJsselgroep/Expertis. In 2017 zijn er via Passant in totaal 22 trajecten uitgevoerd voor zeer bijzondere situaties, die vroegen om zeer specialistisch maatwerk. De ambitie voor 2017 om voor 0,4 fte extra formatie in te kunnen verdienen is gehaald. Soms betrof het zeer kortdurende hulp en soms ging het om langlopende (bijna structurele) specialistische hulp. Al met al blijkt Passant een aanbod te hebben dat Passend Onderwijs nog meer 'passend' maakt.

Zie ook: www.ozl.nu/passant/

2.3 PR beleidsplan

Algemeen wordt erkend dat de werksoort 'Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen' (OZL) kan worden gekarakteriseerd als een kleinschalige, laagdrempelige en flexibele voorziening.

OZL levert - vanuit een dekkend landelijk netwerk - veel toegevoegde waarde aan de onderwijskansen en mogelijkheden van zieke leerlingen.

In 2016 stelde OZL IJsselgroep-Expertis vast dat mede vanwege de geringe schaal én de sterke focus op de inhoud van het werk, de bekendheid met en mogelijkheden van de werksoort nog niet in voldoende mate bij scholen en ketenpartners bekend waren. Hiertoe heeft de organisatie in 2016 een commissie in het leven geroepen met de opdracht het PR beleid van de organisatie in kaart te brengen, te evalueren en uiteindelijk te komen tot een aantal verbeterde resp. nieuwe acties die de lading van het merk OZL (kunnen) versterken.

Een commissie heeft een PR plan ontwikkeld dat in 2017 onder de naam PR beleidsplan OZL IJsselgroep/Expertis aan de medewerkers werd gepresenteerd.

Dit beleidsplan werden zowel de reeds bestaande PR acties geïnventariseerd, alsook nieuwe acties uitgezet met als doel onze bekendheid te verbeteren en bewustwording in het werkveld te creëren van de meerwaarde van ons werk zowel direct als indirect. Zo kan bijvoorbeeld OZL een positieve bijdrage leveren aan het terugdringen van langdurig en complex ziekteverzuim door betrokken disciplines te verbinden en goede samenwerking te stimuleren. In de regio's Zwolle e.o. en Midden- en Zuid-Limburg zijn symposia gehouden waarbij het thema ziekteverzuim van leerlingen vanuit verschillende invalshoeken onder de aandacht werd gebracht.

PR beleid zal ook de komende jaren speerpunt blijven van onze organisatie.

2.4 Landelijke registratie van gegevens

Naar aanleiding van de opdracht van het ministerie van OCW om landelijk meer inzicht te geven in de duur, intensiteit en inhoud van de OZL-begeleiding, is in 2013 een landelijke pilot gestart.

Voortvloeiend uit deze pilot worden vanaf 2015 landelijk de ondersteuningstrajecten geregistreerd in de volgende categorieën:

- schoolsoort (PO, VO en MBO)
- ziektebeeld volgens de lijst ICD-10, (International Classification of Diseases and Related Health Problems)
- de duur van de begeleiding, inclusief reistijd, in 4 zwaartes, te weten:
 1. Advies: 0,5 - 3 uur
 2. Basis: 3 - 20 uur
 3. Intensief: 20 - 40 uur
 4. Langdurig: meer dan 40 uur; meestal begeleiding in een Universitair Medisch Centrum

Zie ook 'Het jaar in cijfers'.

2.5 Onderzoek naar OZL in opdracht van OCW

Bureau Oberon heeft in 2016 opdracht gekregen van OCW om onderzoek te doen naar Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) als landelijke voorziening. Door middel van interviews en bronnenonderzoek is er een beeld geschetst van OZL en diens positie in het Passend Onderwijs, met als achterliggende vraag, welke toekomst er binnen Passend Onderwijs is voor OZL. Het eindrapport is eind maart 2017 aangeboden aan OCW. Het ministerie van OCW heeft in 2017 dit rapport nog niet openbaar gemaakt.

2.6 KlasseContact in 2017.

Het KPN Mooiste Contact Fonds zet zich al 10 jaar in om sociaal contact te bevorderen voor mensen voor wie dat niet vanzelfsprekend is. Chronisch of ernstig zieke kinderen die langdurig niet naar school kunnen, kunnen via KlasseContact toch lessen volgen vanuit huis of vanuit het ziekenhuis. Zo blijven ze betrokken bij hun klas en blijven ze in contact met hun leerkracht(en) en klasgenootjes. Sociaal contact is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Langdurig zieke kinderen missen niet alleen lessen op school, maar ze missen vooral het contact met hun klasgenootjes. KlasseContact verbindt al vanaf 2008 langdurig zieke kinderen met hun klas.

In 2017 zijn er landelijk 1109 kinderen geholpen met KlasseContact en waren er landelijk 569 plaatsingen. Een aanvraag voor KlasseContact verloopt altijd in overleg met de consulent OZL. Tijdens een voorbereidend gesprek met de ouders en de school wordt de individuele situatie besproken. De consulenten OZL kunnen vaststellen of de inzet van KlasseContact voor de zieke leerling zinvol is. De plaatsing is voor de school en de leerling gratis, evenals het gebruik van KlasseContact. De apparatuur wordt

ondersteund vanuit KPN. Een speciaal getraind team van KPN zorgt ervoor dat de apparatuur werkt en dit team staat dagelijks klaar om het contact tussen leerling en school goed te laten verlopen.

3. Het jaar in cijfers

3.1 Dossiers en gebruik van KlasseContact

Een dossier kan een individueel begeleidingstraject zijn, een adviestraject, een telefonisch consult of bijvoorbeeld een voorlichting op een school. In 2017 zijn in de vier regio's in totaal 878 dossiers gerealiseerd. Bij 160 dossiers was er ook sprake van gebruik van KlasseContact. Het gebruik van Klassecontact is over alle regio's en in totaal gezakt ten opzichte van 2016.

3.2 Overzicht aantallen dossiers

Overzicht aantallen dossiers naar regio, onderwijssoort en gebruik van KlasseContact in 2016 en 2017

Schoolsoort	PO		VO		MBO		Totaal		Aantal daarvan met gebruik KlasseContact	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Flevoland	31	37	36	37	1	0	68	74	12	11
Overijssel, Achterhoek en Noord-Veluwe	107	93	249	263	19	26	375	382	86	75
Midden- en Zuid-Limburg	52	40	50	76	0	0	102	116	28	6
Midden- en Oost-Brabant	78	97	193	205	12	4	283	306	73	68
Totaal	268	267	528	581	32	39	828	878	199	160

Uit de stijging van het aantal ondersteuningstrajecten bij OZL IJsselgroep/Expertis blijkt dat scholen steeds meer OZL inschakelen, dit is een positieve tendens.

Door het project Passant zijn in 2017 in totaal 22 trajecten uitgevoerd. De trajecten van Passant vallen buiten de reguliere Onderwijssteuning Zieke Leerlingen.

3.3 Indeling dossiers naar zwaartecategorieën

Regio en zwaarte	1 0,5 - 3 uur	2 3 - 20 uur	3 20 - 40 uur	4 Meer dan 40 uur
Flevoland	17	40	15	2
Overijssel, Achterhoek, Noord-Veluwe	64	196	109	13
Midden- en Zuid- Limburg	12	52	46	6
Midden- en Oost- Brabant	102	64	132	8
Totaal	195	352	302	29

Ten opzichte van 2016 zit de groei van het aantal trajecten voornamelijk in de trajecten van 20-40 uur. Dit aantal trajecten is met 43 gegroeid. Categorie 1 is gelijk gebleven, categorie 2 is met 3 en categorie 4 is met 4 trajecten gestegen. In de praktijk blijkt dat ook bij OZL IJsselgroep/Expertis af en toe trajecten voorkomen die meer dan 40 uur begeleiding vragen. Dit geeft aan dat het werk van OZL zeer grillig is.

1.1 Indeling dossiers naar ziektebeelden

Per dossier wordt bijgehouden welk ziektebeeld aan de orde is.

Ziektebeelden	Aantallen leerlingen in 2016	Aantallen leerlingen in 2017
Infectieziekten	38	48
Nieuwvormingen (kanker)	121	121
Bloedziekten en immuunstoornissen	33	44
Endocriene- en stofwisselingsziekten	29	14
Geestes- en gedragsziekten	74	86
Neurologische- en spierziekten	60	66
Oogziekten	2	1
Oor- en evenwichtsziekten	1	3
Hart- en vaatziekten	12	12
Longziekten	34	34
Maagdarmziekten	73	104
Huidziekten	5	8
Ziekten van skelet of bindweefsel	96	77
Urogenitale aandoeningen	15	23
Ziekten van zwangerschap of bevalling	0	0
Erfelijke of aangeboren aandoeningen	32	22
Restgroep	162	160
Ongevallen en vergiftigingen	41	55
TOTAAL	828	878

De resultaten van dit landelijk registratiesysteem laten wellicht bijzondere cijfers zien. Deels wordt dit waarschijnlijk veroorzaakt doordat ziekte steeds grillig en onvoorspelbaar is. Het landelijk registratiesysteem is nog te kort in gebruik en nog onvoldoende uitgekristalliseerd om nu conclusies te trekken. In Ziezonverband en intern bij OZL IJsselgroep/Expertis blijft verbetering van dit systeem de komende tijd aandacht houden, om er op langere termijn mogelijk conclusies uit te kunnen trekken.

1.2 Evaluatie van de dienstverlening

Sinds 2012 gebruiken de vier regio's het landelijke, uniforme evaluatieformulier bij de afsluiting van een ondersteuningstraject.

Het formulier wordt in principe aangeboden aan de contactpersoon van de school en in sommige gevallen ook aan andere betrokkenen. De resultaten van deze evaluaties worden gebruikt om de dienstverlening verder te optimaliseren en de klanttevredenheid te meten.

De evaluatie betreft de mate van waardering op de volgende beweringen:

1. De actiesnelheid van de consulent OZL na de aanmelding is goed.
2. Het aantal contactmomenten met de consulent OZL is voldoende.
3. De bereikbaarheid van de consulent OZL is goed.
4. De communicatieve vaardigheden van de consulent OZL zijn goed.
5. De adviezen van de consulent OZL ten aanzien van de zieke leerling zijn bruikbaar.
6. De consulent OZL heeft de school gestimuleerd maatwerk aan de zieke leerling te bieden.
7. De consulent OZL heeft samen met de school bijgedragen aan de continuïteit in de leerontwikkeling van de zieke leerling.
8. De consulent OZL heeft samen met de school aandacht besteed aan de sociale en emotionele ontwikkeling van de zieke leerling.
9. Door dit begeleidingstraject hebt u meer zicht gekregen op de gewenste aanpak ten behoeve van zieke leerlingen.
10. Uw suggesties en/of opmerkingen

Resultaten van de evaluaties in 2017

Vraag nummer	beoordeling Schaal van 1 t/m 5
1	4,9
2	4,8
3	4,6
4	4,8
5	4,7
6	4,8
7	4,8
8	4,7
9	4,7

De evaluaties van de dienstverlening door de consulenten OZL laten in 2017 opnieuw een zeer positief beeld zien.

1.3 Formatie

Begin 2017 werkten er 19 mensen bij OZL IJsselgroep/Expertis bij een totale formatie van 14.01 fte. Eind 2017 werkten er 19 mensen bij OZL IJsselgroep/Expertis met een totale formatie van 14.11 fte. In 2017 werd er 0,8 fte ingezet voor administratieve ondersteuning en 0,5 fte voor een teamleider. Voor het project Passant is in 2017 een uitbreiding in de formatie mogelijk geweest van 0,4 fte, buiten de reguliere bekostiging van OC&

3.4 Medewerkerstevredenheidsonderzoek in 2017

In het kader van kwaliteitszorg, wordt er een keer per twee jaar een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MeTeO) afgenomen. Het MeTeO bestaat uit 95 vragen over alle aspecten van het werk bij OZL IJsselgroep/Expertis.

In 2017 heeft OZL IJsselgroep/Expertis voor de tweede keer het MeTeO in eigen beheer afgenomen. Het afnemen in eigen beheer maakt het onderzoek specifiek en flexibeler en de kosten zijn aanzienlijk lager. Op de algemene vraag 'Ik ben tevreden over het werken bij OZL IJsselgroep/Expertis' was de gemiddelde score in 2017 een 8,6, op een schaal van 1- 10, bij een deelname van 100 %, waarbij in benchmark Onderwijs en Welzijn het landelijk gemiddelde een 6,8 was. Dit is een zeer positieve beoordeling door de eigen medewerkers van de organisatie OZL IJsselgroep/Expertis.

1.4 Arbeidsverzuim

Het arbeidsverzuim bij OZL IJsselgroep/Expertis was in 2017 erg laag, te weten: 0,32 %.

Het CBS laat zien dat het gemiddelde verzuim in Nederland over 2017 op 4,0% lag. Binnen het onderwijs gold in 2017 een percentage arbeidsverzuim van 4,9.

1.5 Klachten

In 2017 is er bij OZL IJsselgroep/Expertis geen formele klacht binnengekomen.

4. Bestuur

Onderwijsondersteuning
Zieke Leerlingen
IJsselgroep/Expertis

Per 31 juni 2017 nam dhr. drs. P.C.J.M. Maes, voorzitter en penningmeester (namens IJsselgroep), afscheid van het bestuur na een deelname aan het bestuur van 18 jaar. De organisatie is de heer P.C.J.M. Maes zeer erkentelijk voor zijn enorme inzet voor OZL, zowel binnen het eigen bestuur, als binnen diverse landelijke taakgroepen voor OZL. Dhr. J. Hoeberichts nam het voorzitterschap en penningmeesterschap over per 1 juli 2017.

Hiermee bestaat het bestuur van OZL IJsselgroep/Expertis per augustus 2017 uit mevr. drs. D. Knol (namens Expertis) en dhr. J. Hoeberichts (namens IJsselgroep).

Het bestuur heeft tijdens formele en informele vergaderingen de interne en externe ontwikkelingen die in dit bestuursverslag zijn beschreven, besproken. Daarnaast waren belangrijke agendapunten in 2017: financieel en inhoudelijk verslag 2016, begroting 2017 en 2018, integraal personeelsbeleid en kwaliteitszorg, pr-beleid, voortgang Passend Onderwijs en het Project Passant.

5. Gegevens OZL IJsselgroep/Expertis

5.1 Per regio

OZL Flevoland

Coördinator: Anneke Zelhorst
Adres: Het Ravelijn 1 - 11, 8233 BR Lelystad
Telefoon: 06 - 14 00 40 80
E-mail: ozl.flevoland@ijsselgroep.nl

Onderwijsondersteuning
Zieke Leerlingen
OZL Flevoland

OZL Overijssel, Achterhoek en Noord-Veluwe

Coördinator: Jan Haverkate
Adres: Rijnlaan 25, 8032 JZ Zwolle
Telefoon: 088 - 0931880
E-mail: ozl.info@ijsselgroep.nl

Onderwijsondersteuning
Zieke Leerlingen
OZL Overijssel, Achterhoek en Noord-Veluwe

OZL Midden- en Zuid-Limburg

Coördinator: Wiel Zautsen
Postadres: Hommerterallee 66, 6436 AN Amstenrade
Telefoon: 06 - 50675420
E-mail: ozl.limburg@ijsselgroep.nl

Onderwijsondersteuning
Zieke Leerlingen
OZL Midden- en Zuid-Limburg

OZL Midden- en Oost-Brabant

Coördinator: Anja de Jong
Postadres: Odysseuslaan 2, 5631 JM Eindhoven
Telefoon: 06 - 20557180
E-mail: ozl.brabant@ijsselgroep.nl

Onderwijsondersteuning
Zieke Leerlingen
OZL Midden- en Oost-Brabant

5.2 Algemeen

Teamleider OZL IJsselgroep/Expertis: Jan Haverkate

5.3 Websites

www.ozl.nu over OZL IJsselgroep/Expertis
www.ziezon.nl over OZL in heel Nederland
www.edventure.nu vereniging van onderwijsadviesbureaus
www.minocw.nl over onderwijs in heel Nederland
www.hospitalteachers.eu over onderwijs en zieke leerlingen in heel Europa (HOPE)
www.klassecontact.nl verzorgt beeld- en geluidsverbinding tussen zieke leerling en lessen op school